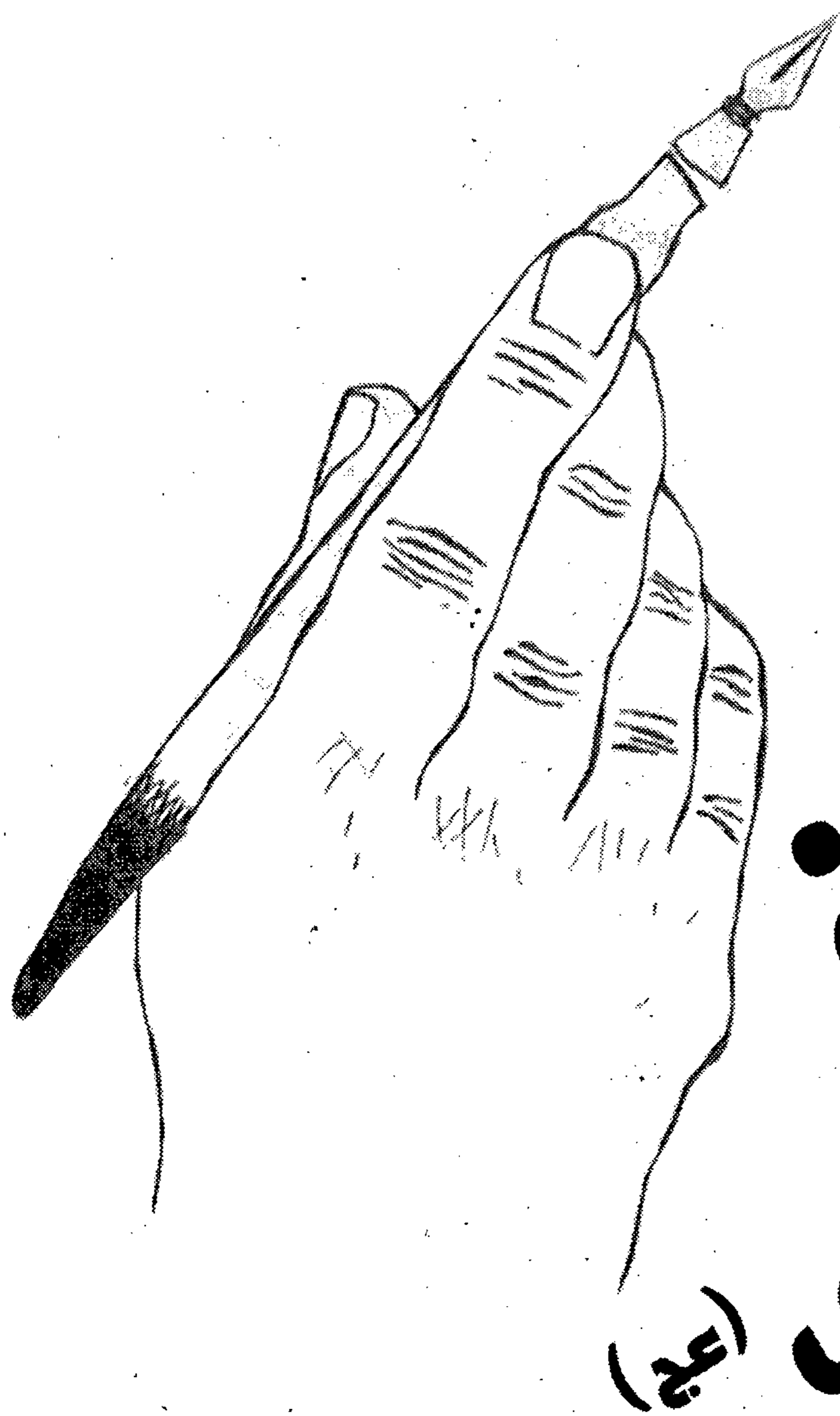

باز کاوی حقوق امام مهدی (عج)

سینه پر درد و فغان است چه پنهان از تو
سبزه را بوی خزان است چه پنهان از تو
ای دریغا! شاهبازان به چه قانع شده‌اند!
دل نرگس نگران است چه پنهان از تو

و أعنا علی تأدیة حقوقه إلیه

فابذل نفسی و مالی و ولدی و أهلی و جمیع ماخوئنی ربی بین یدیک

۱. در ایام الله میلاد خاتم الأوصیاء، حجت خدا، نور آل محمد صلی الله علیه و آله، مهدی فاطمه (عج) هستیم. می توان این روز را به عادت گذراند و به غفلت سپری کرد و از یم به نمی و از دریا به قطره ای قانع شد و می توان به بازکاوی حقوق امام مهدی (عج) و محاسبه ی عهد و پیمان هایی که با آن حضرت داریم، پرداخت و بانقبی به نور و محاسبه ها و بازکاوی ها، به وسعت ها و هدایت های بیش تری رسید.

۲. مهدویّت، قلب تپنده ی حیات شیعه در تمامی قرون و اعصار است.

مهدویت، رمز و راز نجات انسان معاصر از بن بست‌ها و گرداب‌ها است.
 مهدویت، نه یک راه، که تنها راه است.
 مهدویت، انرژی متراکمی است که اگر به درستی از آن بهره گرفته شود، توانایی
 شگرفی در وحدت همگان و بسط معنویت و احیای دین دارد.
 مهدویت و اعتقاد به یک منجی و مصلح، باور مشترک همه‌ی ادیان و ندای قلبی همه‌ی
 مستضعفان در سرتاسر این کره‌ی خاکی است.
 مهدویت، باوری عمیق است که ریشه در ساخت و بافت انسان دارد.
 مهدویت، امید مستضعفان و نوید پایان سبزِ زمان است.
 مهدویت، چشم‌اندازی است زیبا به جهان آینده و آینده‌ی جهان.
 مهدویت، سرفصل رویش و تولد نهایی انسان است.
 مهدویت، حقیقت سترگی است که جهان با وجود او، بر مدار عشق می‌چرخد، و
 خورشید، به یمن درخشش نورش، زمین و آسمان را نور باران می‌سازد.
 مهدویت، عامل رعب و هراس همه‌ی مستکبرین و دشمنان انسانیت است. مهدویت،
 برگی زرین در دفتر تاریخ انسان است.
 مهدویت، نگاه سبز شیعه و ادامه‌ی کربلا و نگاه سرخ حسین علیه السلام است.
 مهدویت، آخرین پناه و خاکریز انسان معاصر در برابر همه‌ی سیاهی‌ها و پلشتی‌ها
 است.
 مهدویت، رمز پیروزی و استمرار انقلاب اسلامی ایران است.
 مهدویت، امید و حیات و زیبایی و عشق و شور و نشاط، و در یک کلمه، همه چیز ما
 است.

یا بن الحسن! روحی فداک! متی ترانا و نراک؟^۲

۳. امروزه، دشمنان، سرمایه‌گذاری فراوانی در راه مبارزه با این اندیشه‌ی حیات بخش
 - که اساس تشیع است - کرده‌اند. این هجوم‌های خشن که پس از پیروزی انقلاب اسلامی

و بویژه در دهه‌ی اخیر، به ساحت مهدویت شده است نشان از اهمیت و حیاتی بودن این موضوع برای دشمن دارد.

دشمن، نیک می‌داند که حیات شیعه، در گرو دو نگاه سرخ و سبز است: نگاه حسینی و نگاه مهدوی. با یکی، قیام می‌کند و با دیگری، آن را حفظ می‌کند. این همه هجوم از ایجاد شبهه گرفته تا انواع فیلم‌ها و بازی‌های رایانه‌ای، نشانه‌ی هراس آنان از این حقیقت سترگ است.

امروزه، دشمن، حیات خود را در زوال و یا تحریف این اندیشه می‌داند. اندیشه‌ای که مانند روح، در کالبد معتقدانش رسوخ می‌کند و آنان را در برابر همه‌ی مستکبران به پا می‌دارد.

۴. به شهادت روایات متعدد، ایرانیان نقش بزرگی در زمینه سازی ظهور آن حضرت دارند.^۳ این روایات، چنان که بشارت است، هشدار می‌دهد به وظیفه‌ی سنگین ایران اسلامی هم هست.

ناگفته نماند که این روایات، دشمنان را هم در مورد ما حساب کرده و آنان را به سرمایه‌گذاری بیش‌تری برای به انحراف کشیدن نسل جوان این مرز و بوم و دوری آنان از اندیشه‌ی مهدویت، که در حقیقت، اساس انقلاب ما هم هست، وا می‌دارد.

۵. مسأله‌ی مهدویت، همواره از مظلوم‌ترین‌ها بوده است، چه قبل و چه بعد از انقلاب. قبل از انقلاب، اسیر حجتیه‌ای‌ها بود و پس از انقلاب، هر که می‌خواست در این وادی داخل شود، ترس از اتهام انتساب به این انجمن، برای بازداشتن و انزوای او کافی بود، اما در چند سال اخیر، با کوشش برخی مراکز و به میدان آمدن تنی چند از افراد شناخته شده و همراه و هماهنگ با انقلاب و رهبری، این سد شکسته شد و این مبحث، از انحصار منحرفان و کج سلیقگان، خارج گشت.

در هر حال، آن چه که قابل کتمان نیست، این است که پس از انقلاب، آن گونه که شایسته‌ی این مباحث و موضوعات بود، به آن پرداخته نشد و در نتیجه، بیش از دو دهه،

رکود بر این مباحث سایه انداخت. جبران این رکود و توقف، آن هم در عصر سرعت، خود تلاش مضاعف را از همه‌ی نهادها و مسئولان می‌طلبد.

۶. هر کسی را سالی است، از کشاورز و تاجر گرفته تا عارفان و سالکان. یکی، سالی را هنگام برداشت محصول قرار می‌دهد و دیگری، هنگام تحویل سود. بر شیعیان مهدی باور و سالکان مهدی زیست، فرض است که در نیمه‌ی شعبان، در کنار اعمال فراوان شب و روز آن، به محاسبه‌ی تکالیف و عهدهای خود با امام‌شان پردازند و بر حقوق آن حضرت و آن چه نسبت به آن بزرگوار کرده‌اند و نکرده‌اند، مروری داشته باشند. بر کرده‌ها، سپاسگزار و شاکر باشند و بر نکرده‌ها، استغفار و تصمیم بر جبران.

۷. ما، هر یک، عهدهایی داریم با خدای مان، پیامبران و امام‌مان.

با خدای مان عهد کردیم که شرک نوزیم

﴿أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾^۴

«و اطاعت او و اولیایش را گردن گذاریم.»^۵

با پیامبران عهد بستیم، پاسدار وحی و حامی وصی او باشیم.

با امام‌مان میثاق بستیم که او را بشناسیم و در برابرش تسلیم باشیم^۶ و جان و مال و خویشان و همه‌ی آن چه که خداوند به ما ارزانی داشته، فدایش کنیم و به پایش بریزیم:

«و هو عهدی إلیک و میثاقی لدیك... فأبذل نفسی و مالی و ولدی و أهلی

و جمیع ما خوّلنی ربّی بین یدیک و التصرف بین أمرک و نهیک»^۷

با او عهد کردیم که مدافع حریمش باشیم و در برطرف کردن حوایج و خواسته‌های او

- که در حقیقت، خواسته‌های ما و به نفع خود ما است - کوشا باشیم:

«اللهم! اجعلنی من أنصاره و أعوانه و الذّائین عنه و المسارعین إلیه فی

قضاء حوائجه و الممثلین لأوامره و المحامین عنه و السابقین الی إرادته

والمستشهدین بین یدیه»^۸.

و زمینه ساز حکومتش باشیم:

«یوظّون للمهدی سلطان»^۹

و به دوستانش محبت بورزیم و با دشمنانش بستیزیم:

«سَلِّمْ لِمَنْ سَالَمَكَ وَ حَرِّبْ لِمَنْ حَارَبَكَ».

این حقوق، چه فردی و چه اجتماعی، حقوق سنگینی است تا آن جا که برای ادای

آنها، باید از ذات احدیت استعانت جست:

«وَ اعْنَا عَلَى تَأْدِيَةِ حَقْوَقِهِ اِلَيْهِ».^۱

از حقوق فردی، در فرصتی دیگر باید گفت و گو کرد. (در کتاب مکیال المکارم تا حدود هشتاد وظیفه، شمارش شده است). مناسب است در این فرصت، به بررسی وظایف جامعه‌ی ایران اسلامی به عنوان زمینه سازان قیام و انقلاب آن حضرت و نهادهای حکومتی و غیرحکومتی آن پردازیم، از صدا و سیما گرفته تا آموزش و پرورش، دانشگاه، حوزه، وزارت ارشاد، سازمان تبلیغات، مراکز تولید سینمایی، پژوهش‌گاه‌ها و مراکز و مدیرانی که نیروی انسانی کلانی تحت پوشش دارند.

بہتر، این است که در این ایام، هر یک از این نهادهای تأثیر گذار حکومت دینی، به بازکاوی کارنامه‌ی یک ساله‌ی خود پردازند و نتیجه را به عنوان یک وظیفه‌ی خطیر به اطلاع مردم برسانند.

در ادامه، مروری خلاصه به وظایف برخی از این نهادها، به عنوان نمونه، خواهیم داشت و بررسی همه آنها را به فرصتی دیگر وامی گذاریم.

حوزه

بدون تردید، سهم اساسی در احیا و گسترش فرهنگ مهدویّت، از آن حوزه است. حوزه، نهادی ریشه دار و اصیل است که در دوره‌ی رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ با آیه‌ی «نَفْر» شکل گرفت و در تمامی قرون و اعصار، پاسدار اسلام از دستبردها و حوادث بود.

کوتاهی و عدم حضور فعال حوزه و حوزویان در این امر خطیر، زمینه ساز بروز خرافات و سطحی نگری از یک طرف و در دست گرفتن این مقوله‌ی سترگ از سوی افرادی ناشایست شده است.

ظهور و بروز امثال حجتیه‌ای‌ها و ملاقاتی‌ها (مروّجین افراطی ملاقات با امام زمان (عج)) ریشه در غیبت حوزه در این عرصه دارد. جا دارد حوزه به عنوان متولّی این امر، قدم‌های جدی‌تری در این راه بردارد و با ایجاد یک مرکز تخصصی و یا مشارکت و نظارت بر مراکزی که با این نام فعالیت می‌کنند، به آموزش‌ها و پژوهش‌های اساسی در این عرصه - که جداً جای آنها خالی است - و سپس ارائه و تبلیغ آن در سطح داخلی و خارجی پردازد.

در آموزش‌های حوزوی، درس‌هایی مانند: مبانی اعتقادی مهدویّت، تاریخ عصر غیبت، حدیث‌شناسی و منبع‌شناسی مهدویّت، دعاشناسی، شناخت فرقه‌ها و گروه‌های انحرافی، باید از جایگاه شایسته‌ای برخوردار باشد. از یاد نبریم که غفلت ما زمینه ساز ظهور و بروز دیگران است.

شمع فروزنده چو پنهان شود، شب پره بازیگر میدان شود.

آموزش و پرورش و دانشگاه

مقوله‌ی مهدویّت، در هیچ یک از این دو نهاد آموزشی، جایگاه شایسته‌ای ندارد. در درس‌های عمومی دانشگاهی که بیش از چند صفحه‌ی محدود، دیگر هیچ نشانی نیست و در آموزش و پرورش هم آن قدر کم‌رنگ و ضعیف است که در یک بررسی و پژوهش در متون درسی، عرق شرم بر جبین مان نشست و از آن امام و ولی نعمت‌تان، بسی خجالت کشیدیم.

صدا و سیما

این رسانه، به خاطر گستردگی و نفوذی که دارد، می‌تواند بیش‌ترین نقش را در تبیین و ترویج اعتقاد صحیح به مهدویّت و امام عصر (عج) داشته باشد. از این رو، شایسته است کمی بیشتر به آن پردازیم.

کارنامه‌ی صدا و سیما، گرچه نسبت به سال‌های گذشته، کمی بهتر است، اما نسبت به

آن چه که از او انتظار می‌رفت و می‌رود هنوز فاصله‌ی بسیار زیادی دارد.

مشکل این رسانه، این جا است که فرهنگ مهدویت را به برگزاری یک یا دو برنامه‌ی دعا و سخنرانی در صبح‌های جمعه خلاصه کرده است. مشکل تر آن که اقبال عمومی به چنین برنامه‌های ضعیفی را به حساب جذابیت برنامه‌ی خود می‌گذارد، غافل از آن که سبب این اقبال را باید در عطش مردم و خالی بودن این عرصه در جامعه و در سیما، طی بیش از بیست سال دانست. به نظر می‌رسد، سیما، در این راه باید سرمایه‌گذاری جدی کند و خیلی بیش از این‌ها هزینه.

جای بسی شگفتی است که در غرب، ده‌ها فیلم در رابطه با مهدویت و قیام موعود آخرالزمان، با هدف ارائه‌ی چهره‌ی مناسب از این قیام، ساخته می‌شود و پیشگویی‌های تحریف شده‌ی نوستر آداموس در هالیوود ساخته می‌شود و به مدت سه ماه، از تمام شبکه‌های تلویزیون آمریکا پخش می‌گردد^{۱۱} فیلمی که در آن، از امام زمان (عج) به عنوان پادشاه بزرگ وحشت King of Terror یاد می‌شود.

گفتنی است که در مورد مجموعه‌ی پیشگویی‌های نوستر آداموس با مراجعه‌ی ابتدایی به اینترنت، چنین به دست آمد که حدود پانصد اثر، اعم از فیلم و نمایشنامه و آهنگ و داستان، در این زمینه ارائه شده است که قریب سی‌تای از آنها را فیلم‌های سینمایی و ویدیویی تشکیل می‌دهد، اما در سینما و سینمای ما دریغ از یک فیلم! به راستی، چگونه است که آنان، در راه باطل خود، این‌گونه مصرند و ما، در راه حق خود، این اندازه کاهل؟ چگونه است که آنان با دستمایه قرار دادن و تحریف یک پیشگویی، این اندازه آثار خلق می‌کنند و ما با حدود ده هزار روایت درباره‌ی مهدویت و آخرالزمان، هیچ دستاوردی نداریم، آن هم در برابر یک نسل تشنه و عاشق، نسلی که با اجتماع شکوهمند میلیونی خود در نیمه‌ی شعبان هر سال در مسجد مقدس جمکران و بیابان‌های اطراف و حضور چند صد هزار نفری خود در شب‌های چهارشنبه‌ی هر هفته عشق و اخلاص و عطش خود به امام مهدی (عج) را به نمایش می‌گذارد؟

به راستی چه می‌کنیم و به کجا می‌رویم؟ یا بن الحسن! ای یک آشکو.

پیشنهاد می‌شود ستادی دائمی و فعال، متشکل از مدیران شبکه‌ها و برخی شخصیت‌های فرهنگی و کارشناسان مهدویت، زیر نظر مستقیم ریاست این سازمان و با حضور فعال ایشان و یا نماینده‌ی تام‌الاختیارشان تشکیل شود و برای این امر مهم، در بالاترین رده‌ی این سازمان، برنامه ریزی کنند و بیش‌ترین هزینه و بهترین برنامه‌ها و ساعات خود را در طول هفته و ماه و سال، در ایام و ساعات متعلق به حضرت، به این امر مهم، امام همام و ولی نعمت‌مان، اختصاص دهند.

در این باره، در بدو امر پیشنهادهای زیر قابل بررسی است:

- تولید فیلم‌های سینمایی و داستانی و نمایشنامه از زندگانی و عصر نواب اربعه و برخی از وکلای ایشان گرفته تا ترسیمی روشن از عصر ظهور با همه‌ی ویژگی‌های تربیتی، اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آن، تا داستان‌هایی تأثیرگذار و آگاهی‌بخش از مضامین مناسب با مهدویت، مانند انتظار یا توجهات و عنایات امام علیه السلام به برخی در ماندگان و متوسلان به ایشان.

- فراخوان سینمای جوان به تولید فیلم‌هایی در موضوع مهدویت.

- برنامه‌های ترکیبی با طرحی نو و جذاب با استفاده از کارشناسان مجرب.

- ویژه برنامه‌هایی در دهه‌ی مهدویت (از سوم شعبان روز میلاد امام حسین علیه السلام تا

نیمه‌ی شعبان روز تولد امام مهدی (عج) و ایام ماه مبارک رمضان.

- ساخت و سفارش آهنگ، سرود و تواشیح ویژه‌ی حضرت با مضامینی مناسب.

- انجام دادن مصاحبه‌هایی با متفکران و دانشمندان مسلمان و غیر مسلمان در خارج از

کشور که درباره‌ی اندیشه‌ی مهدویت در شیعه و اسلام، حرفی شنیدنی دارند.

- تهیه‌ی گزارش‌هایی از کشورهای مسلمان و مسیحی و نوع نگاه آنان به مصلح و

موعود جهانی.

- پخش برنامه‌های برون مرزی در مورد مصلح جهانی و ارتباط با صاحب نظران این

مسئله در خارج از کشور و زمینه سازی یک همایش بین المللی مصلح جهانی به عنوان یک اعتقاد مشترک بین الادیانی.

- نقد و بررسی فیلم‌ها و سخنانی که در شبکه‌های جهانی علیه تفکر مهدویت و امام مهدی (عج) بخش می‌شود.

- معرفی کتاب‌ها، مجلات، سایت‌های اینترنتی، نویسندگان، شاعران، نقاشان، طراحان، مداحان، مراکز پژوهشی؛... در مقوله‌ی مهدویت.

- پخش سخنان، خاطرات و یا بخش‌هایی از وصیت‌نامه‌های شهدا که در مورد امام عصر علیه السلام است.

- میان برنامه‌هایی مشابه برنامه‌ی بر بال اندیشه در مورد امام زمان علیه السلام (سخنرانی بزرگان و فرازهایی از دعا و یا کلمات حضرت و...)

- آشنایی مردم با اعمال و دعاهای شب و روز نیمه‌ی شعبان و پخش مراسم احیای این شب در جمکران و یا برخی مساجد و دانشگاه‌های بزرگ.

- تهیه‌ی گزارش‌هایی از فعالیت‌ها و شور و نشاط جوانان در محله‌ها برای ایجاد مکانی مناسب برای تجمع و شادی مردم در این ایام.

- طراحی و حمایت از برگزاری جشنواره‌های کتاب، مطبوعات، فیلم، نقاشی و آثار گرافیک و... در مقوله‌ی مهدویت.

- پخش اطلاعیه‌ها و سخنان مقام معظم رهبری مراجع عظام به مناسبت ایام نیمه‌ی شعبان.
- پشتیبانی از فیلم‌هایی که در داخل و یا خارج از کشور در این موضوع ساخته می‌شود.

- میزگردهایی ویژه‌ی مباحث مهدویت با استفاده از کارشناسان مجرب و متعهد داخلی و خارجی.

- تهیه‌ی فیلم‌های گزارشی از اماکن زیارتی ویژه‌ی امام مهدی (عج) به خصوص مسجد مقدس جمکران.

- طراحی برنامه‌های نو و جذاب با هدف گسترش فرهنگ مهدویت در میان نسل جوان.

- بستر سازی برای یک اجتماع و یا راهپیمایی شکوه‌مند و رژه‌ی نیروهای بسیج در روز نیمه‌ی شعبان با نام «مهدی‌یاوران».

اینها و جز اینها پیشنهادهایی بود که در بدو امر به ذهن می‌رسید. بدون تردید با تشکیل ستاد مهدویت در صدا و سیما و با رایزنی‌ها و فراخوان طرح‌ها و برنامه‌ها در این موضوع ضروری، شاهد تحوّل اساسی در این امر مهمّ خواهیم بود إن شاء الله. امید است که در برابر این حرف‌ها و پیشنهاده‌ها، توجهی همراه تعصب و اقدام، دست ما را بگیرد و تعصبی بی‌توجه، ما را زندانی غرور و جمود نسازد. آمین!

سردبیر

پی‌نوشت‌ها:

۱. سید علی خان کبیر مدنی شیرازی، در ریاض السالکین، حدیثی از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که حضرت ولی عصر (عج) نور آل محمد صلی الله علیه و آله است. ر.ک: منتخب الأثر، ص ۴۹۴، پی‌نوشت.
۲. ای امام زمان! جان‌ام فدایت! کی می‌رسد آن هنگام که شما، مارا، و ما، شما را ببینیم؟
۳. ر.ک: عصر الظهور، علی الکورانی، ص ۲۱۷ - ۲۷۵.
۴. یس: ۶۰.
۵. در تفسیر آیه‌ی ۸۷ سوره‌ی مریم ﴿لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا...﴾، از قول امام صادق علیه السلام چنین آمده است: «مَنْ دَانَ بَوْلَايَةِ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأئِمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ فَهُوَ الْعَهْدُ عِنْدَ اللَّهِ» (نور الثقلین، ج ۳، ص ۳۶۲). در این روایت، «عهد نزد خداوند»، همانا، پذیرش ولایت امیرالمؤمنین و ائمه‌ی معصوم علیهم السلام بعد از ایشان اعلام شده است. به همین مناسبت، امام علی علیه السلام درباره‌ی روز غدیر می‌فرمود: «إِنَّ هَذَا يَوْمٌ عَظِيمٌ الشَّانُ... يَوْمٌ كَمَالِ الدِّينِ، يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ»؛ «عهد ولایت»، همان عهد معهودی است که در روز غدیر که روز کمال دین بود، بر

۱. آدم نهاده شد و بر آن مسؤول بود. (بخار الأنوار، ج ۳۷، ص ۱۶۴).
۲. امام باقر علیه السلام می‌فرماید: «إِنَّمَا كُتِّفَ النَّاسَ ثَلَاثَةً: مَعْرِفَةُ الْأئِمَّةِ وَالتَّسْلِيمَ لَهُمْ فِيمَا وَرَدَ عَلَيْهِمْ وَالرَّدَّ إِلَيْهِمْ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ» مردم، به سه تکلیف مکلف‌اند: معرفت امام؛ تسلیم در برابر او؛ واگذاری امور به او در اموری که اختلاف پیش می‌آید. (وسائل الشیعة، ج ۲۷، ص ۶۷).
۳. مفاتیح الجنان، زیارت حضرت صاحب الأمر؛ مصباح کفعمی، ص ۴۹۵.
۴. مفاتیح الجنان، دعای عهد.
۵. بخار الأنوار، ج ۵۱، ص ۸۷؛ منتخب الأثر، ص ۳۷۵، ب ۴۰.
۶. دعای ندبه.
۷. مضمون فیلم؛ بدین صورت است که مردی از سلاله‌ی پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله [امام مهدی (عج)] در پایان تاریخ، ظهور می‌کند و می‌خواهد با ایجاد وحشت و در هم شکستن تمامی قدرت‌ها، حکومت جدیدی به وجود می‌آورد، لکن به دست آمریکا و دیگر قدرت‌ها، شکست می‌خورد.

